

فصل سوم - خواص مکانیکی مواد

یادآوری: برای طراحی و تحلیل، خواص مواد مورد نیاز است. چرا؟؟؟

۱. طراحی:

□ هندسه باید با استفاده از این رابطه انتخاب شود - $F.S./\sigma_{شکست} = \sigma_{مجاز}$

۲. تحلیل:

□ تحلیل سازه برای اطمینان از این برقراری این رابطه: $\sigma < \sigma_{مجاز}$

• هر دو مورد فوق نیازمند σ شکست هستند. σ شکست چیست و چگونه تعیین میشود؟؟ همچنین چه مقدار یک ماده تغییر شکل و کرنش دارد؟؟

• برای پاسخ به این سوالات باید خواص مواد!!! را بشناسیم.

هر دو مورد نیازمند σ شکست هستند. σ شکست چیست و چگونه تعیین میشود؟؟

ابتدا باید بدانیم که σ شکست می تواند یکی از موارد زیر باشد:

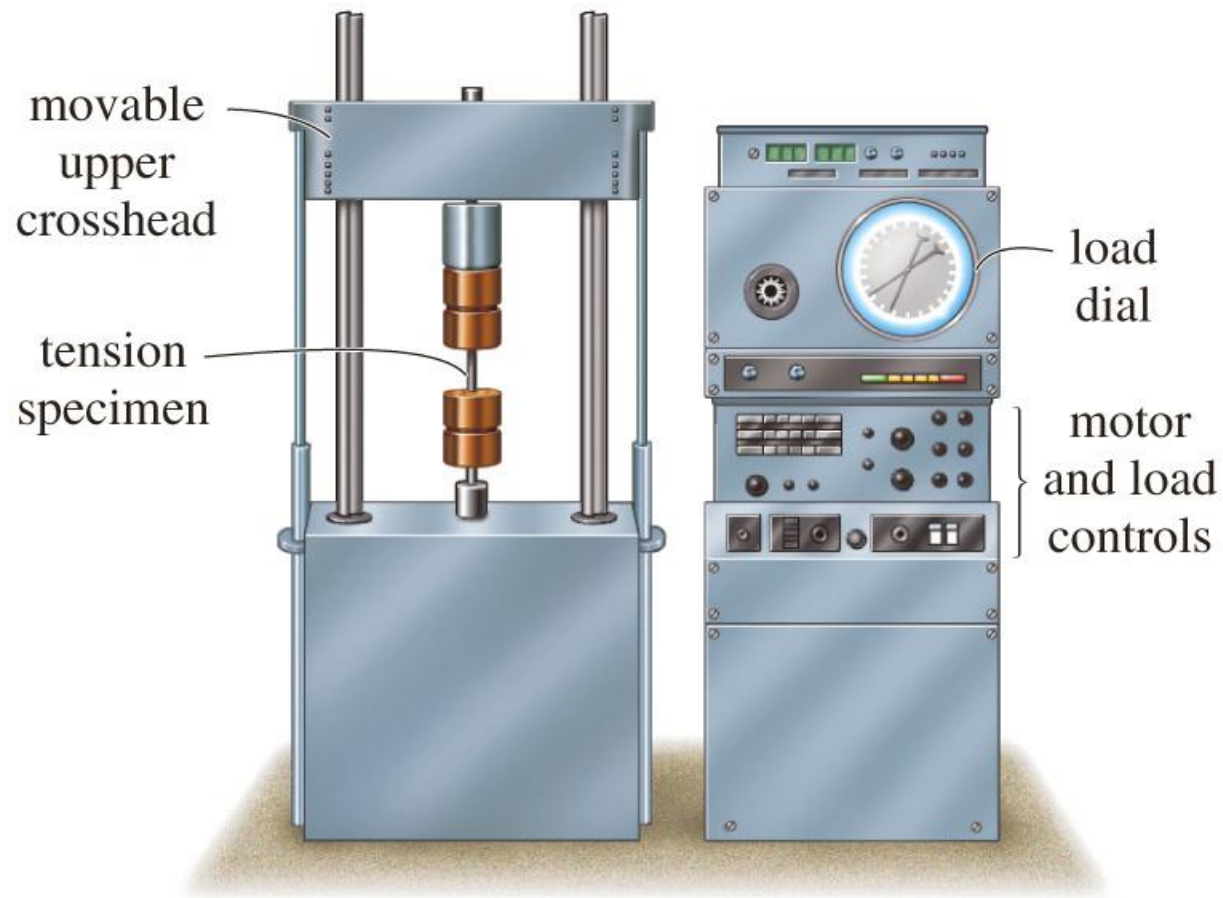
➤ $\sigma_Y =$ استحکام تسلیم - مقدار تنشی که در آن ماده به تسلیم می رسد یعنی تغییر شکل دائم میدهد.

یا

➤ $\sigma_u =$ استحکام نهایی - مقدار تنشی که در آن ماده می شکنند. یعنی شکست فاجعه بار!

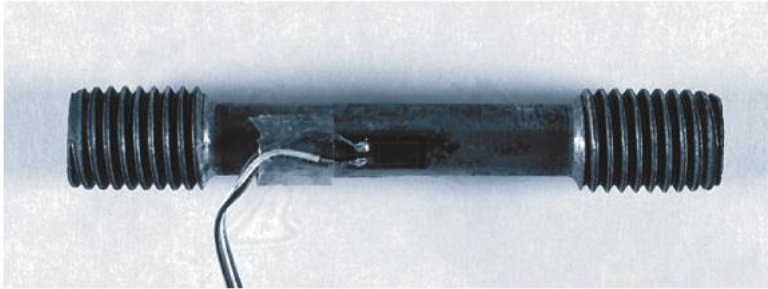
سپس باید بگوییم که مقادیر آنها از کجا بدست می آید؟؟

جواب: تست کشش

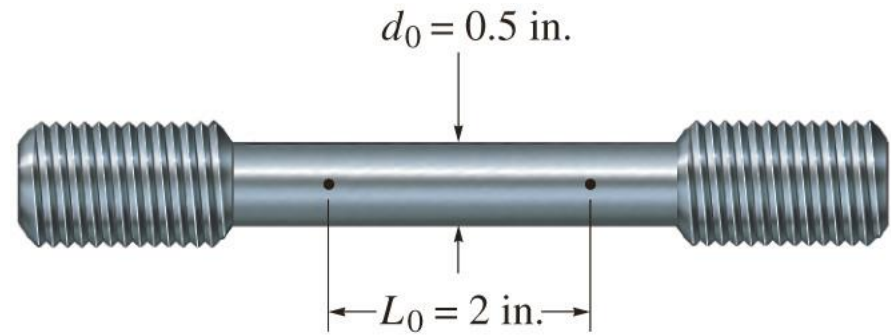

Copyright © 2005 Pearson Prentice Hall, Inc.

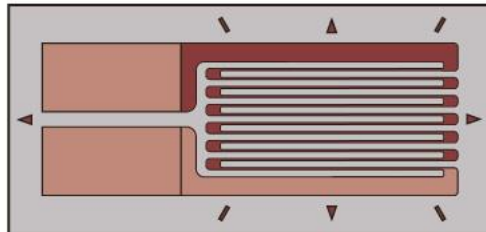
نمونه مواد گرد

Copyright © 2005 Pearson Prentice Hall, Inc.

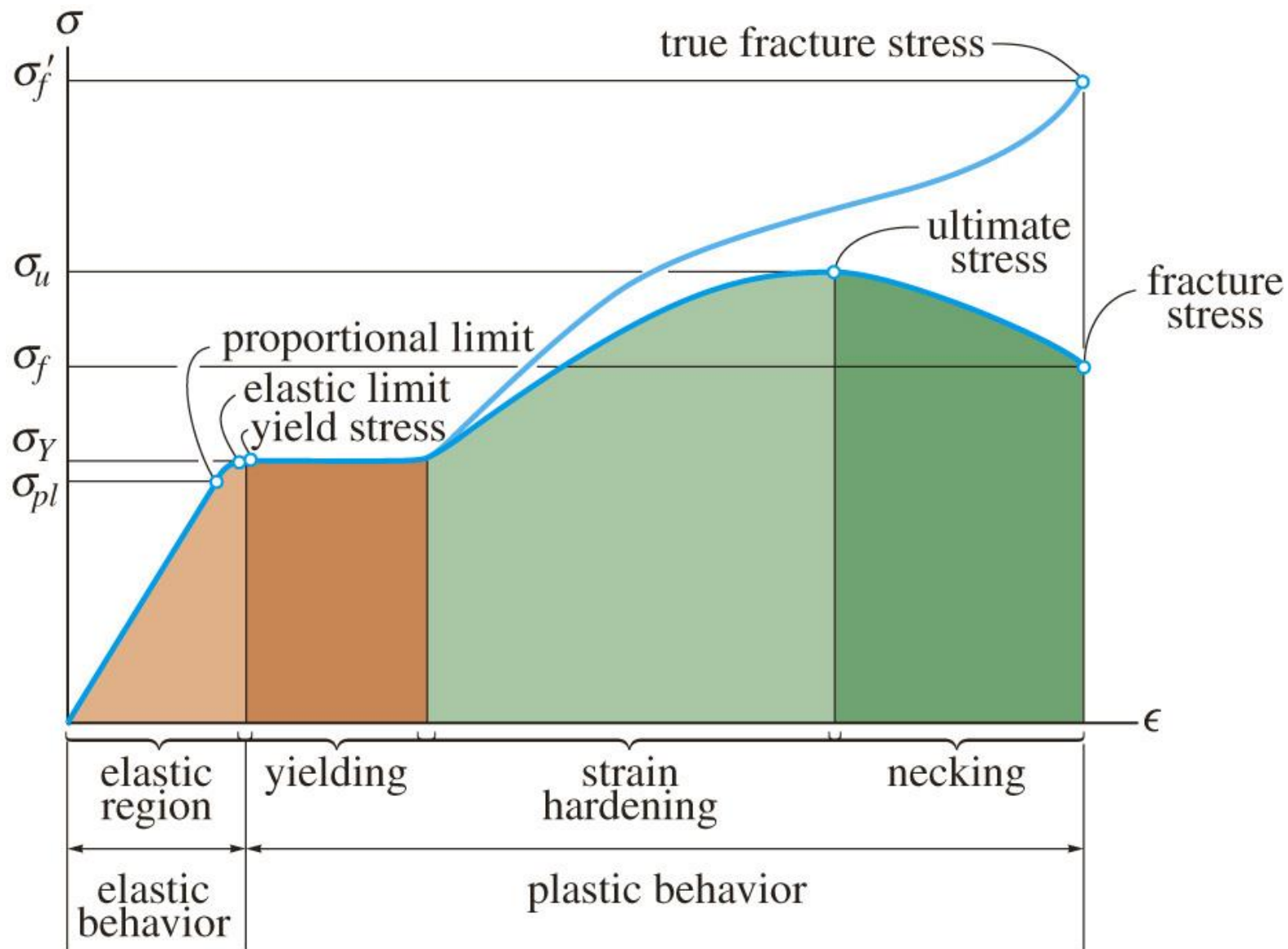

Copyright © 2005 Pearson Prentice Hall, Inc.

Electrical-resistance
strain gauge

Copyright © 2005 Pearson Prentice Hall, Inc.

Conventional and true stress-strain diagrams for ductile material (steel) (not to scale)

Copyright © 2005 Pearson Prentice Hall, Inc.

مراحل شکست نرم:

خطی، تسلیم، سخت شوندگی کرنش، باریک شدن و شکست!!

Copyright © 2005 Pearson Prentice Hall, Inc.

Necking

(a)

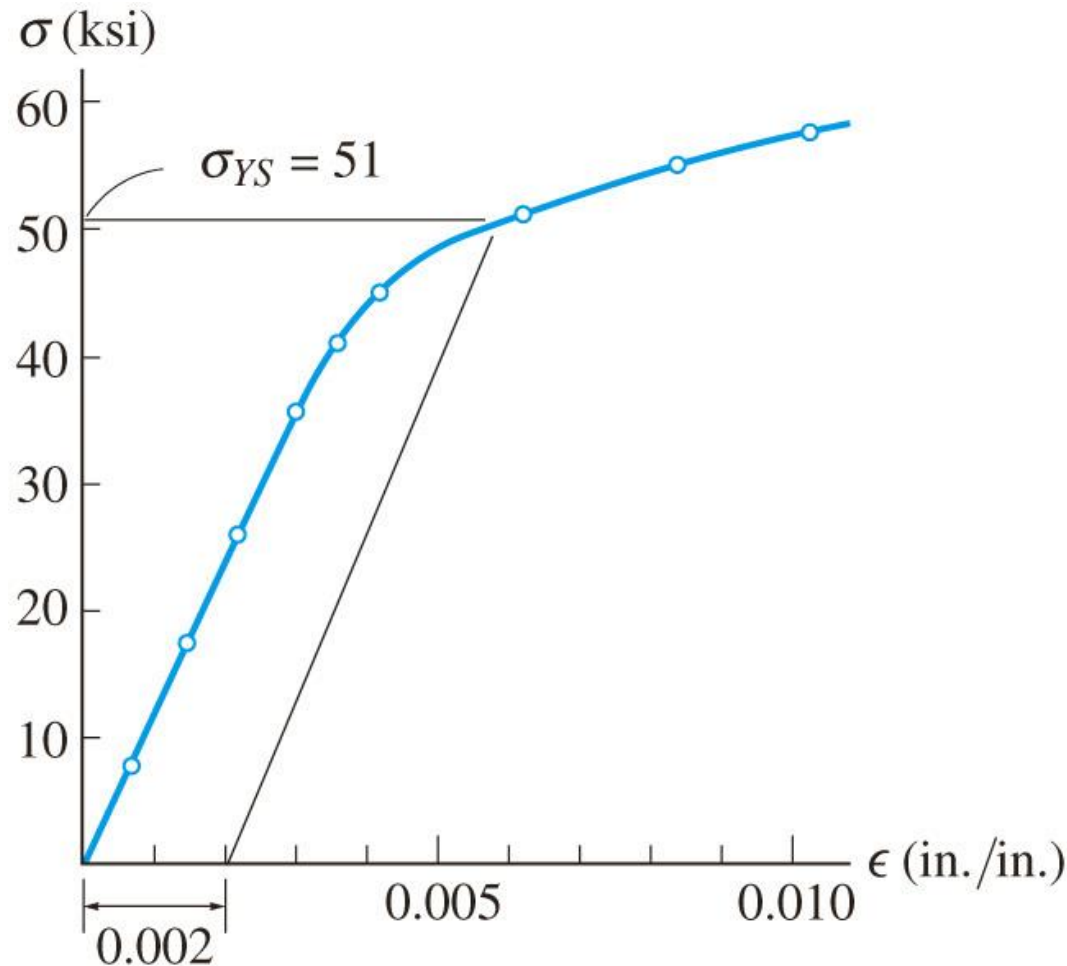

Failure of a ductile material

(b)

Copyright © 2005 Pearson Prentice Hall, Inc.

مثال: تنش تسلیم و تنش نهایی را برای موادی که از خود رفتار زانوویی نشان نمی دهند، بیابید.

(0.2% offset) Yield strength for an aluminum alloy

Copyright © 2005 Pearson Prentice Hall, Inc.

قانون هوک

(خاصیت کلیدی مواد = مدول یانگ)

- مدول یانگ =
- شیب بخش خطی از نمودار تنش - کرنش
- مقدار سختی مواد

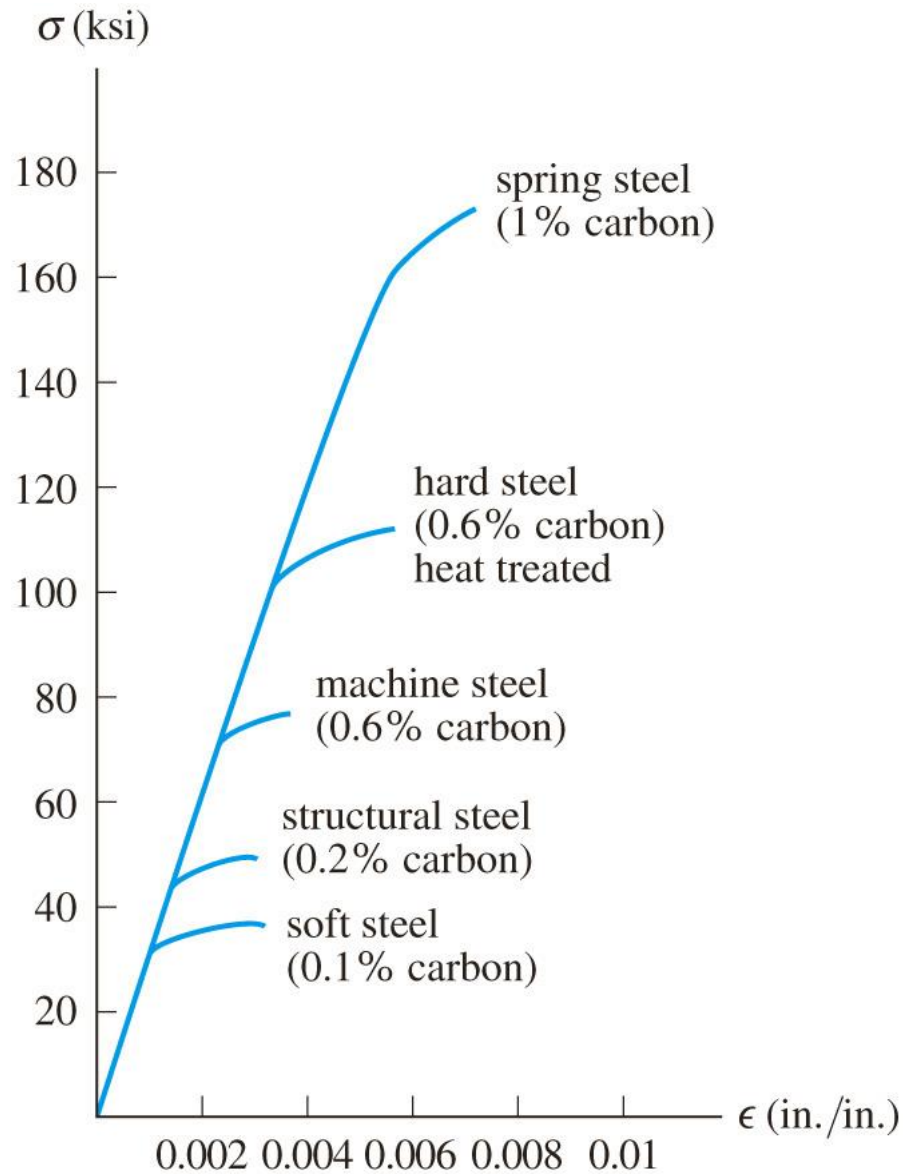
مقدار E برای فولاد و آلومنیوم
چه تفاوتی دارد؟

قانون هوک

$$E = \sigma / \varepsilon \bullet$$

$$\sigma = E * \varepsilon$$

همه این منحنی ها برای فولاد هستند.

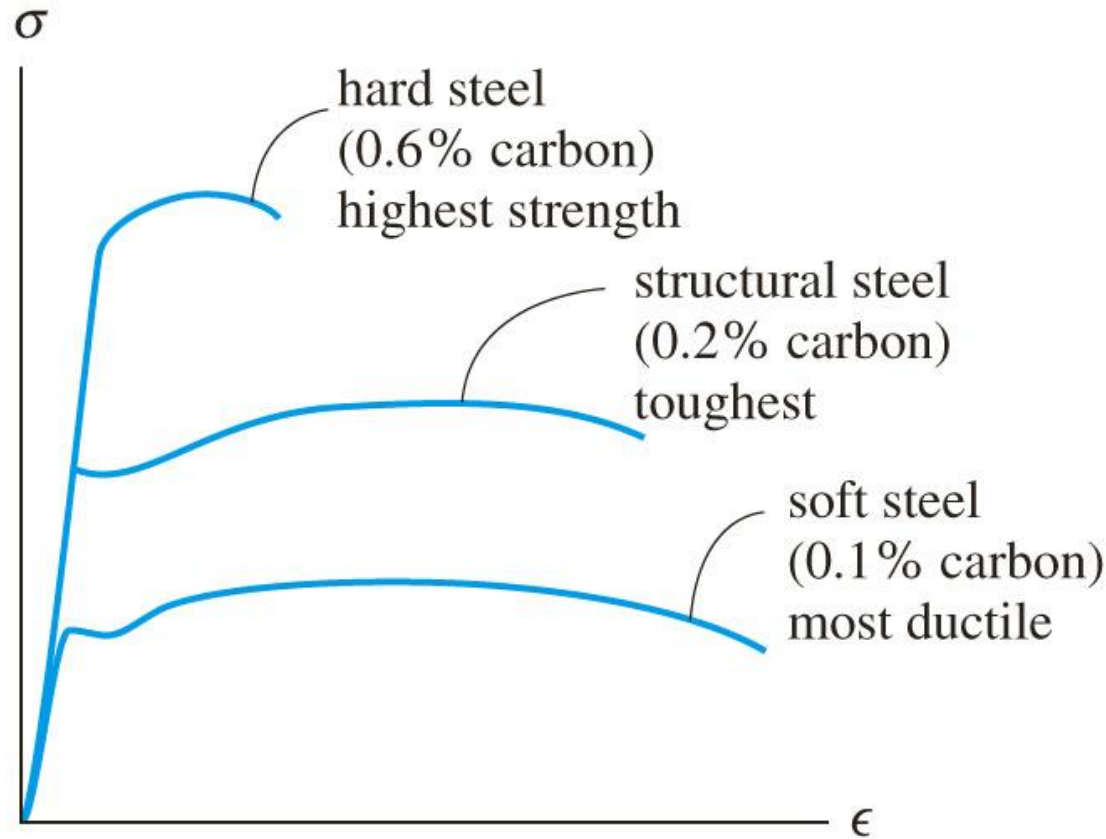
اشتراک آنها چیست؟

تفاوت آنها در چیست؟

همه این منحنی ها برای فولاد هستند.

اشتراک آنها چیست؟

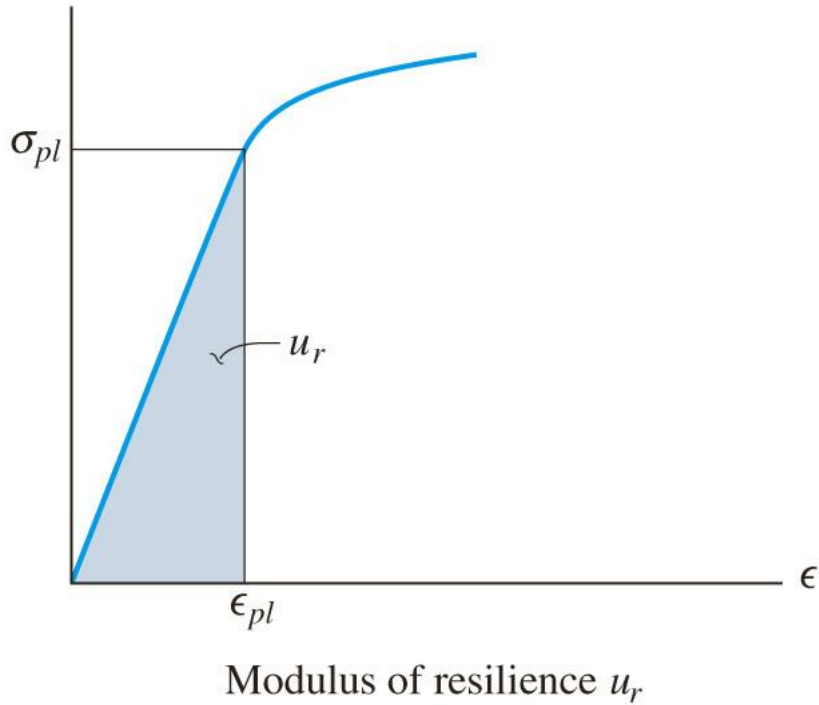
تفاوت آنها در چیست؟

Copyright © 2005 Pearson Prentice Hall, Inc.

سایر خواصی که از منحنی تنش- کرنش تعیین میشود:

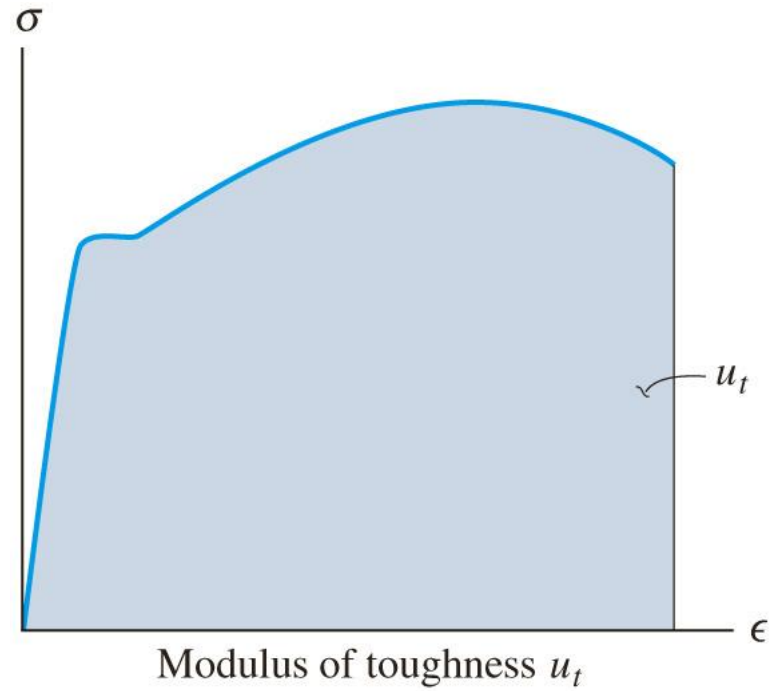
انرژی کرنشی بر واحد حجم (چگالی انرژی کرنشی) برابر است با مساحت زیر نمودار تنش کرنش σ

(a)

Copyright © 2005 Pearson Prentice Hall, Inc.

مدول انعطاف پذیری

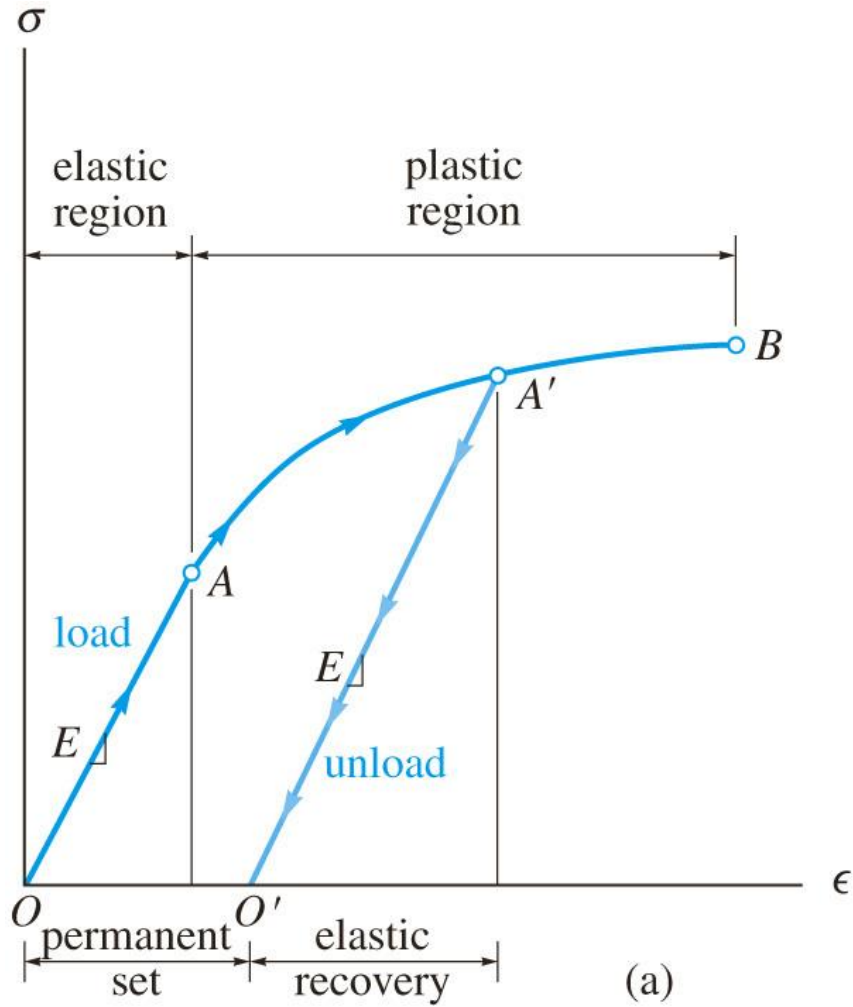

(b)

Copyright © 2005 Pearson Prentice Hall, Inc.

مدول سختی

سخت شوندگی کرنش (کار سخت)

Copyright © 2005 Pearson Prentice Hall, Inc.

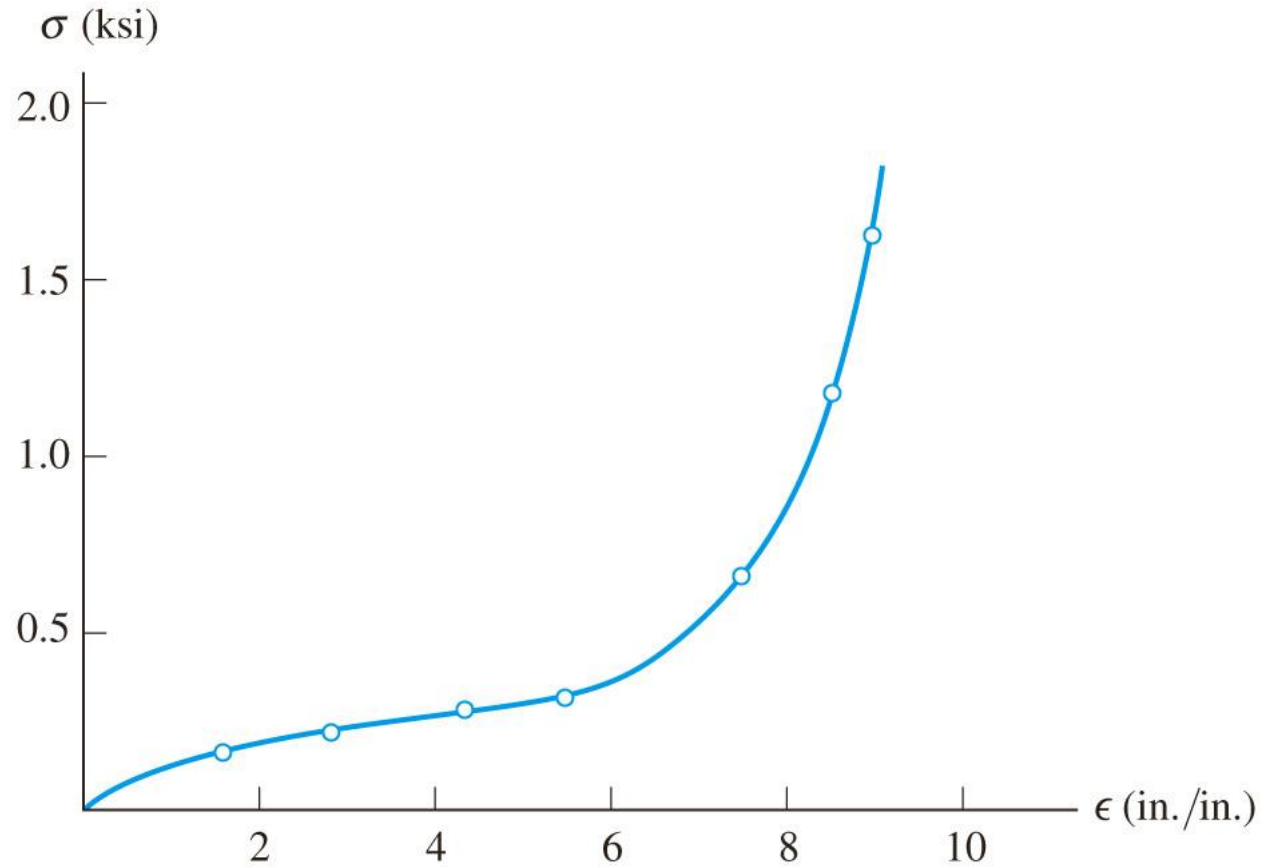
مثالهای بیشتر از نمودار تنش- کرنش

Copyright © 2005 Pearson Prentice Hall, Inc.

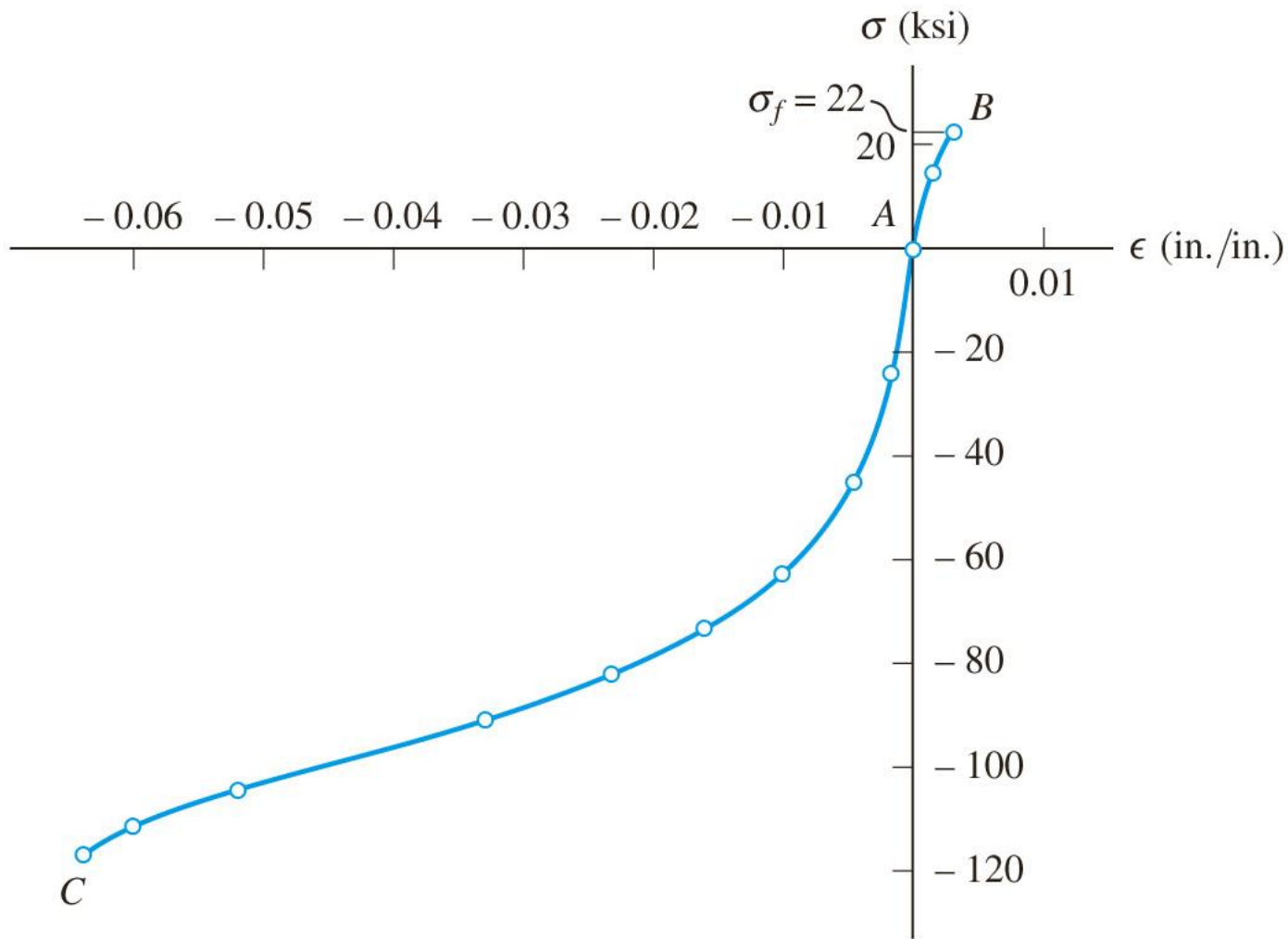
لاستیک - خیلی الاستیک!!

σ - ϵ diagram for natural rubber

Copyright © 2005 Pearson Prentice Hall, Inc.

چدن - نرم یا ترد؟؟؟

σ - ϵ diagram for gray cast iron

Copyright © 2005 Pearson Prentice Hall, Inc.

Tension failure of
a brittle material

(a)

Copyright © 2005 Pearson Prentice Hall, Inc.

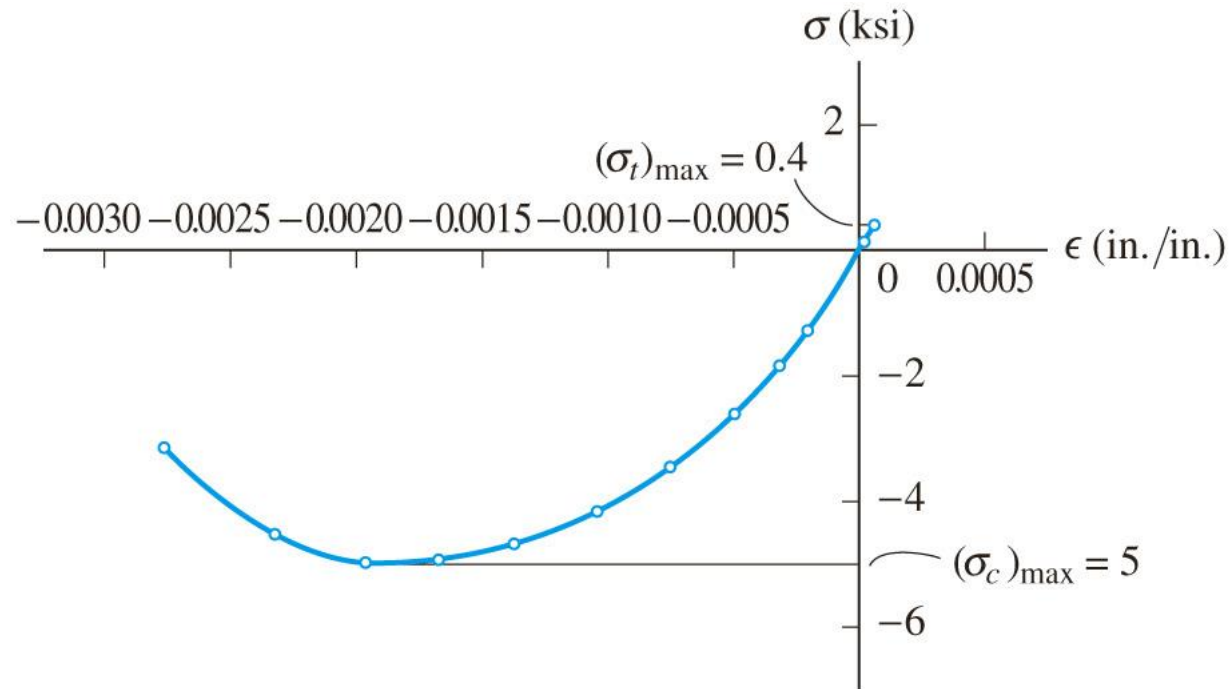
Compression causes
material to bulge out

(b)

Copyright © 2005 Pearson Prentice Hall, Inc.

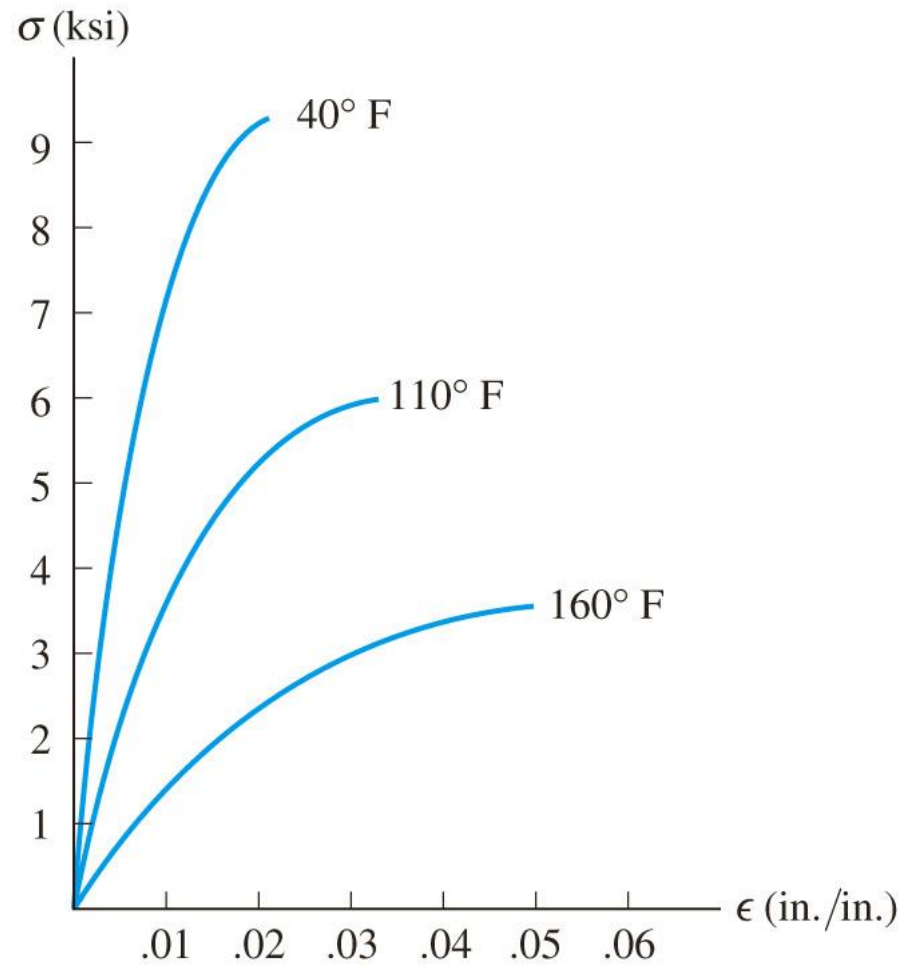
سیمان - نرم یا ترد؟؟

σ - ϵ diagram for typical concrete mix

Copyright © 2005 Pearson Prentice Hall, Inc.

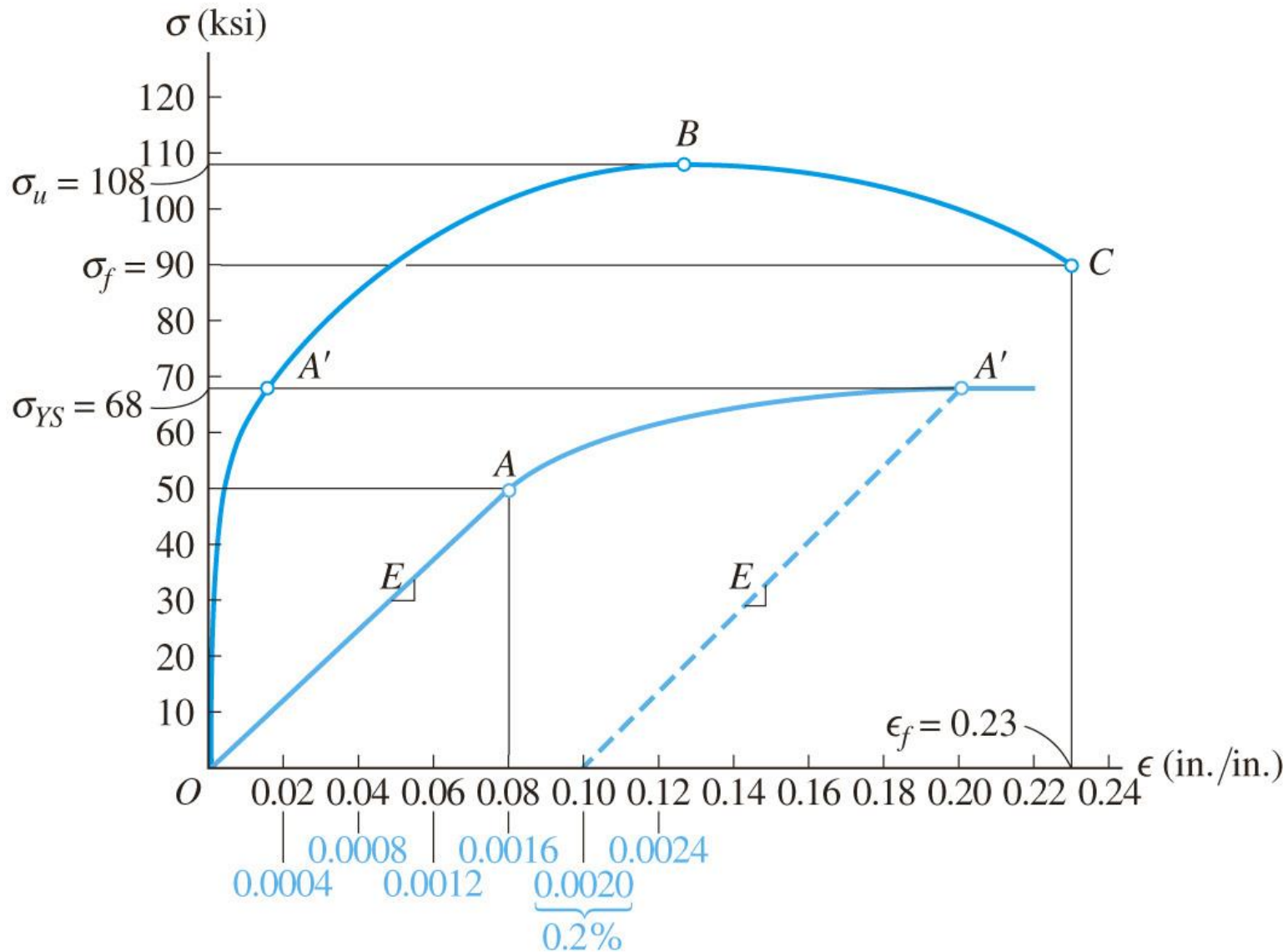
پلاستیک - کاملاً رفتار غیر خطی دارد - چرا؟؟؟

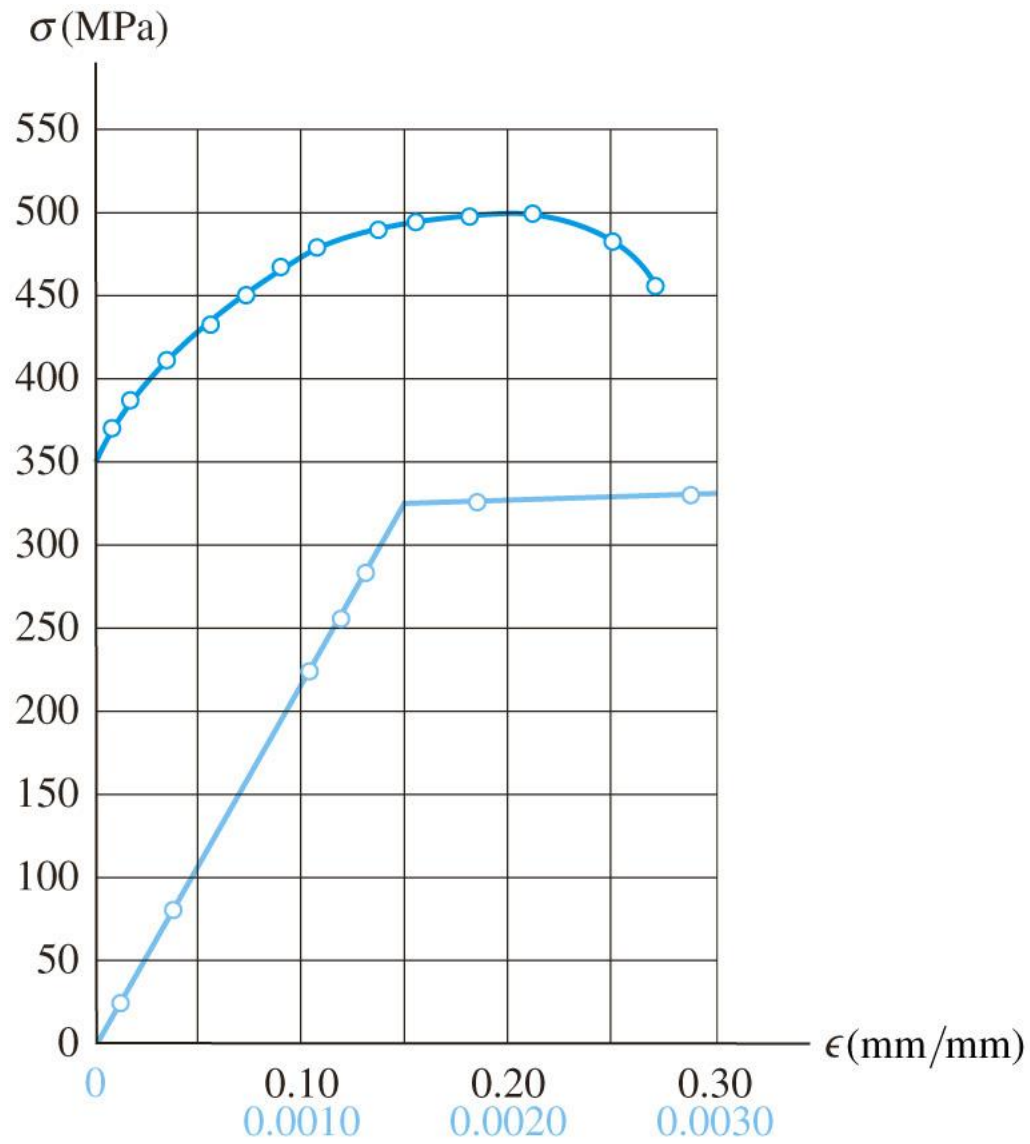

σ - ϵ diagrams for a methacrylate plastic

Copyright © 2005 Pearson Prentice Hall, Inc.

Example: Find yield, tensile, E:

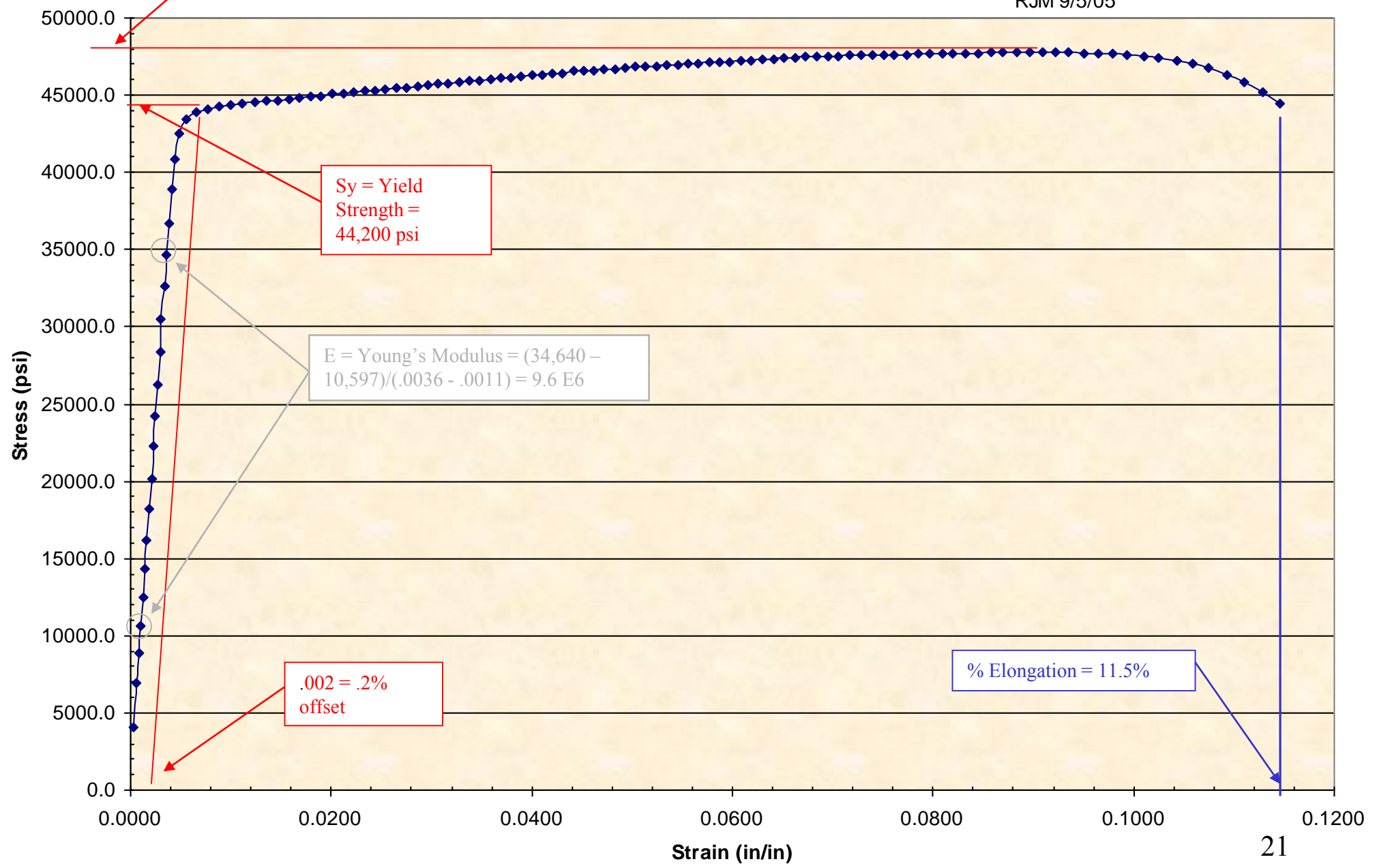
Copyright © 2005 Pearson Prentice Hall, Inc.

EX

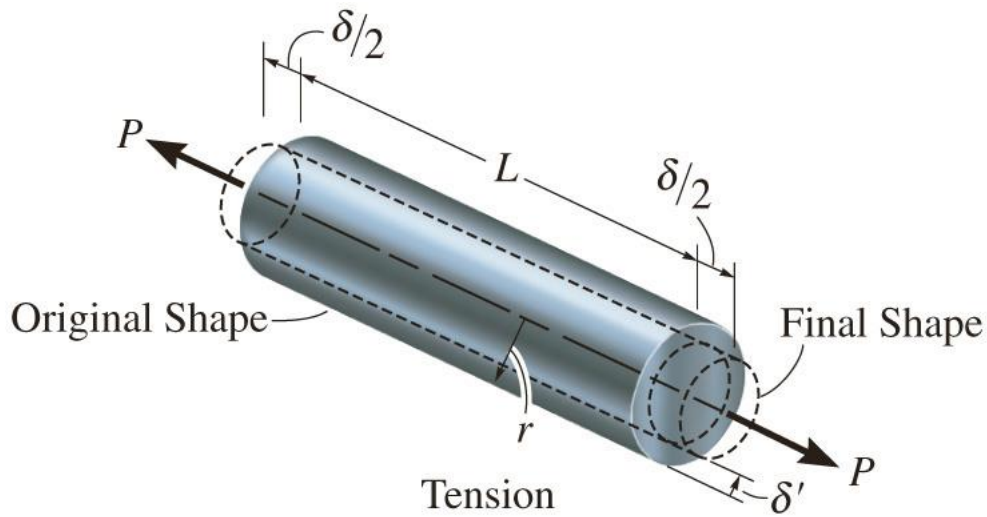
:

Stress-Strain Tensile Curve for Specimen 5

Speed of Loading = 0.1 in/min
Temperature = 23 C
RJM 9/5/05

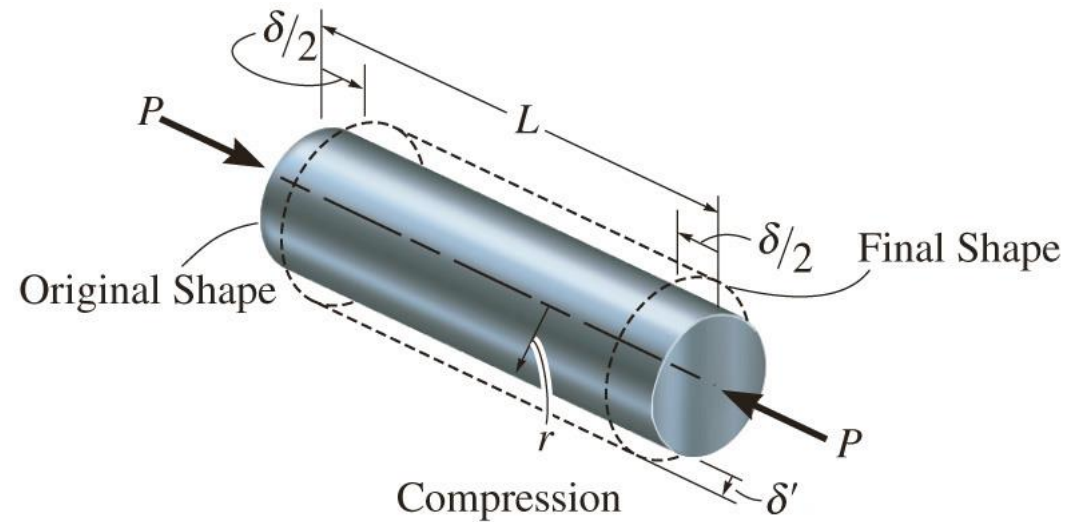

نسبت پواسون ν :-

Copyright © 2005 Pearson Prentice Hall, Inc.

$$\nu = \text{Poisson's Ratio} = \frac{\epsilon_{lat}}{\epsilon_{long}}$$

Copyright © 2005 Pearson Prentice Hall, Inc.